

ГРИЦЬ ЩИПАВКА.

ХРУНІЯДА

Балляда
про Микиту Хруня
як він жив і загинув.

Ціна 10 сентів.

1913.

Накладом і друком
ЗАГАЛЬНОЇ КНИГАРНІ
396 Фронтенак ул.
МОНТРЕАЛ, Канада.

„Охрестивши” так Микитка,
треба було ще зза видка
на нічліг десь умістити...
Рада в раду — що робити?
гріх самого так лишити
збитого серед дороги!
А тут коний нї на лїк
не подибле чоловік;
ані возом Хруня везти,
ба, в руках теж гайдко нести!

Отак ради шукаючи,
Микитою катаючи
— хай се лишить ся між нами —
не руками, а ногами,
як колоду, як ту бочку
— що й не снило ся нікому —
прикотили аж до дому.

Кождий вірив що у пана
не напесь вже Хрунь „шампана”
Та не даром кажуть люди:
„Минесь лихо — друге буде!”
А чорт не спить нї моменту
по соймі — до парляменту
пrijшлося послів вибирати.

Мавже Хрунь держатись хати?
мав на печи де лежати?
коли рух в корчмах, в горальни —
мав дрімати де в читальні?
Він свиня старої раси —
колиж смажуть ся ковбаси,
а фактори враз з жидками
увихають ся з пятками;
коли пани і панки
лагодять фляшки, склянки —
він, на жаль, на съміх, на диво
переспати мав жниво?
Ні! хай буде, що і буде,
зрозуміють раз чей люди,
ідо на клятьбу Хрунь нї охне,
но Хрунь Хрунем вже і здохне.

Так минули й ті вибори...
Вийшов польський депутат,
а впав руський кандидат.
Лилася кровця мов те море,
а виборців, люд, невинно,
що працював так невинно
на річ свого кандидата —
поховали в казаматах;
чесний люд позамикали,

кайданами покували...
тюрми хлопи діждали ся,
бо Руского держали ся
Народного комітета
(сеж найбільша в нас відєта!)
А Микита вживав волі...
хоч тягнув люд до неволі —
вживав волі і сьміяв ся,
горівкою заливав ся;
нив за зрадницький гріш Юди.
за польськії сребренники!..
.

Та не видержали люди.
Раз зійшли ся знов в юрбу
і, щоб звеселить журбу,
а Хруня щоб покарати —
одноголосно рішили,
і реченець приспішили —
конче „миропомазати”.
Хоч „хрестили”, обливали —
всеж пожитку не видали!..

Було се на Михаїла.
Тъма народу ся злетїла
в Гnidів; (а тре знати нам,
що в Гnidові тодї храм!)

зійшлися люди із повіту,
ба, і з дальншого іде съвіту...
йшли просити Михаїла,
щоб біда їх так не їла.
Що-же тичить ся гнидян,
нещасливих громадян —
сі просили тільки того
Архистратига съятого,
щоб в тім дни була погода,
бо найліпша се нагода
на паради, на „казанє”
ну, і „миропомазанє”.
А Микита риба грубша
і тре було якось з глубша
„торжество” відсьвяткувати,
бо хтось часом, ба й Микита
міг би си марикувати;
хай съвіт бачить, як громада
Хруневи Микиті рада,
хай съвіт бачить, нехай знає,
як вона Хруня кохає!
Так кількох із тих мстеців,
що готові на все завше,
вужівок десь наломавши,
де-хто — й здоровий дручок —
нагорнули в цебричок

свинсьства, бруду, много калу
і змішавши все помалу —
геть на вигін потаскали,
коло самої дзвінниці,
де баби і молодиці,
хлопи й діти на них ждали.
Йшли в параді здовж селом;
по боках сім пар з мітлами,
з заду десять з вужівками,
а найстарший — з помелом:
сей процесию провадив
і „торжество” ціле зладив.

Хрунь Микита вийшов з церкви
й трохи бідний зажурив ся,
коли на все подивив ся;
почервонів теж і, видко,
хтів до дому чміхнуть швидко,
та біда лиш що не дали!...
Зараз цебрик притаскали
і — Микиту в нім скупали,
просто пхаючи чолом.
А найстарший помелом —
лиш у цебрику мачає
і ним Хруня окладає:
і по носі, по очах,

по голові, по плечах,
заліпили навіть вуха,
не шкодуючи кожуха,
а так съмішно, а так звинно,
а так швидко, і невпинно,
що й мітлярі не сиділи
лиш мазали аж попріли.
Помеляр же — лишь смарує
і з Микити ще й глузує:
,,А ось масш і параду
за братів рідненьких зраду:
а ось тобі почастунок
за ковбаски, панський трунок!
а ось тобі кал, нездаро,
за вонючес цигаро!
прокляте тобі сто раз,
що так зрадив-єси нас
і панови віддав глас!
Ів ковбаски, пив „вино”
з'їдж же тепер — і сесе!”..

Хрунь кидався, гвавт кричав,
та хтось мітлу помачав
більшє в калі як в болоті —
і заїхав нев по роті,
та так, що геть Хруня горду

залишили свинську морду.
Ні вставати, ні кричати,
ні саннути, ні дихнути,
ані ротом ані носом —
все забите „жовтим сосом”.
Як не стало уже „мира”
слухаючи проводира,
кождий — хоче, чи не хоче —
плюнув йому тричі в очі.
А плювали старі й діти —
годіж тихо знов сидіти
й сунокійно так глядіти!...

Цілий вигін засмердів ся —
преці ніхто не посмів ся
в оборону Хруня брати,
котрій рачки ліз до хати...

Бідна жінка заглядає,
руки ломить і ридає;
„Гей Микито! чи не ти то!?
за ішож тебе знов так збито?
чом хоч з „мира” не обмито?..“

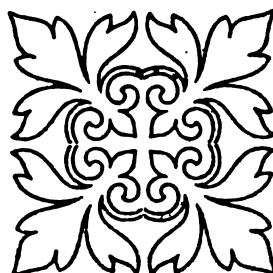
Більше Хрунь не відзвив ~~ся~~
і на сьвіт не показав ся.

Бачив добре, що всі люди
утікали, мов від Юди...
всі втікали, всі ілювали
і з далека обминали:
і жонаті, парічки,
і сусіди й кревняки,
двірський локай, ба й сам пан,
де смачненький пив „шампан” —
хоч дому ся відрікати,
та съвітами геть втікати!...

Та не довго Хрунь смутив ся,
бо небаром раз рішив ся
людям штуку показати
і мук пасмо перетяти.
Гнаний грижею, в журбі
повісив ся на вербі...
Верба гнулась до яра —
панські-ж свинки із двора
із дня ввечер прибігали
і Микиті гріб копали

В рік по тім усі читали
на тій вербі, на корі,
що Хруневи написали
гнидівській школярі:

,,Під сухою, під вербою,
,,із людською головою,
,,за те з розумом телячим,
,,а характером свинячим —
,,лежить зрадник і нездара,
,,що за гроші, за цигара
,,витирав жидівську лаву
,,і зраджував руську справу...
,,В гноях, калі любував ся,
,,в гною, калі і купав ся;
,,як опришок у журбі
,,скінчив жите — на вербі.
„Се худоба цілковита,
,,на імя їй — Хрунь Микита.
,,Хто чита' се — плюнь три рази
,,й швидко втікай від зарази”...

Історія України, велика оправлена М. Гр.	2.75
Українська Історія	40
За сестрою, цікава повість, оправлена	40
Девять братів і десята сестриця Галя	15
Селянство і соціал демократія	70
Кармелюк, Невільничка, оповідання	15
Економічні нариси	70
Цар голод	10
Жителі Марса	10
Казки про циганів	10
В Джунглях повість	50
Книга духів	20
Пів копи козок	20
Про химію	15
Українські писаня Дм. Олельковича	10
Українсьтво і москофільство	25
Українці в Америці	20
Билина про Ілию Миромця	5
Наші Герої, з козаччини	50
Герої росийської революції	15
Січовий съпіванник 20 ст. великий	40
Толстой, Севастопольські оповідання	60
,, Кавказскі оповідання	50
,, Де Любов там і бог	5
,, Три божі слова	10
Народні казки	25
Байки небелиці	10
Съмійсь рєгочись тай за боки берись	20

ЗАМІТКА: При сі Хруніяді мали містити ся і „Новомодні Пісні”, з причини що одна венаситна людина довідавшись що у нас ся друкують сі пісні і взяла закоперайтова, через се ми мусіли свій наклад знищити.

Читайти пожиточні книжки, які можна дістати в
ЗАГАЛЬНІ КНИГАРНИ
396 Frontenac St.,
MONTREAL, **Canada.**

Український съпіваник, найновійше видане	40
Робітничі пісні	5
Візита червоної дружини	10
Цар Соловей, цікава казка	15
Съпівомовки Руданського, казки вершом	30
Про землю, сонце та звізді	25
Лис Микита, дуже съмішна історія за лиса	
як правовав ся з звірами	50
Коли ще звірі говорили, байки	40
Абу Касимові капці	30
На вічну память Шевченкови	50
Історія боротьби віри з наукою	50
Коротка географія України з 66 малюнками	
і картою (мапою)	75
Рай і поступ	55
Закон Єзуїтів	35
Яцків М. Душі кланяються і інші опов.	35
Як воювали Запорожці	13
Як Болгари здобули свободу	15
Сонник ясликий	35
Нові і перемінні звізді, Др. Полюй	50
Нешчасливий засудъ, зле выхованье	25
Многострадальний народ (український)	20
Микола Джера, цікава повість з панцирних часів	90
Тарас Бульба, історична повість	30
Новітна суспільність а церква	25
Товариш. Русько - англійский самоук	60
З ласки родини, повість в трох частих	1.50

ЗАГАЛЬНА КНИГАРНЯ

396 Фронтенек ул.

Монреал, Кве.

Склад Книжок

Українських, росийських, польських, ромунських, вся-
кого змісту по цінах від 1 цента висше аж до найдо-
розших. Книжки наукові, історичні, оповідання, казки, бай-
ки, съміховинки, пісні, поезії, коляди, біблії, молитвен-
ники в красних оправах, і всякі церковні книги, самоу-
ки, англійські, французькі, німецькі, букварі, шкільні книж-
ки і т. и.

Листи з желаннями на всякі часи до всяких осіб ок-
рашені цвітами і визолочувані. Стереоскопи різного сор-
та з картинками всіх сторон цілого світу. Букви гумо-
ві руські і латинські. Календарі українські, росийські,
польські, ромунські і німецькі. Вітарики або шопки і т. и.

Катальоги висилляться даром.

пишіть на адрес

ZAHALNA KNYHARNIA

396 Frontenac St., MONTREAL Que.

ГРИЦЬ ІШИПАВКА.

ХРУНІЯДА

i

Новомодні пісні

—
Котрі можна сълівати і в великім пості,
— з легким або й добрим съміхом.

1913 р.

—
Накладом і друком
ЗАГАЛЬНОЇ КНИГАРНІ
396 Фронтенак ул.
МОНТРЕАЛ, Канада.

ХРУНЇЯДА.

ПІСНЯ ПРО МИКИТУ ХРУНЯ.

(Присвята всім виборцям, котрі віддали і віддають голоси на шкіролунів свого народу).

В селі Гнидові, долині,
стоїть хата ще й до нині,
хоч пуста вже її не пошила,
де родив ся Хрунъ Микита.
Хто він був — се кождий знає,
хто газети лише читає
і політику провадить,
Тут сказати не завадить,
що се простий був мужик,
темний собі мов той бик.
Єго предки споконвіка
мали вигляд чоловіка;
Хрунъ-же — морду мав ослячу,
а натуру то свинячу.
До роботи лінував ся,
а на других все спускав ся —
любив сверлом всюди влізти,
за двох пити, за трох їсти,
а за панську ніби ласку,
за цигара, за ковбаску

і за ринських п'ять готівки,
— не виймаючи й горівки —
не лиш Гнидів Хрунь продав би.
душу й тіло він віддав би;
за кватирку алькоголю
то запродав би в неволю
цілий сьвіт, усіх людей,
Бога, жінку і дітей.
Ну а взявиши на розвагу
гакатистичну ватагу,
котра тільки тим й горус,
що у хлопа нарабус,
перекупить, нашахрує —
то не буде чей дивниця.
що Мпкита Хрунь пяніця
взагалі там істнував
і в гакати ласку мав.
На теж вони тут панами,
щоб рядили Русинами,
на те жиуть, на те й жили,
щоби руську кровіцю пили!

Але Хрунь тим не журив ся,
він і в бік той не дивив ся...
що там йому честь, громада?
Злодієви — пахне зрада!

А Микиті особливо
нахло паньське вино й пиво...
Як зачув де довгим носом
ковбасу а ще із сосом,
шнапса, або дим з цигара —
то летівби був „псявяра”
на край сьвіта аж до пекла,
мов собака тая встекла!
Хоч съміяли ся гнидяне,
дорікали громадяне,
хоч съмішили, хоч і кили,
хоч часом і в хавку били —
то дарма все, Хрунь Микита
„твердза” була не „здобита”

Раз, зайшовши Хрунь у двір,
а голодний мов той ззвір —
завдяки лиш ласці пана,
то напив ся і „шампана”...
та з риночки біленької
і, мов те скло, гладенької,
в котрій ширший верх ніж дно —
Се було вже з вин „вино”
і так певно, як чорт чортом,
задихало... ну, абортом!)
Хрунь на штуці не пізнав ся,

а „шампаном” заливав ся
— буцім на вині ся знає!
поки врешті не зблював ся.

Коли-ж прийшли знов вибори,
не зважав Хрунь на докори
з боку люду та громади —
знов стежкою пішов зради,
знов на пана віддав глас.
Його тягло до ковбас,
а кухоннії запахи,
наче шрєм попід пахи
так Микиту скоботали,
супокою не давали.
Тож хоч Хрунь і обіцяв ся,
як тиснув весь люд на нього,
і на Бога присягав ся,
що дастъ голос лиш на свого —
то однак перед гижками
він не видержав ні хвилі,
тілом серцем і кишками
біг за ними дві, три милі...
хоч понюхать, хоч лизнути,
хоч би хвильку при них бути!...

Але бачуть добрі люди,

що, сли дальше таке буде,
то Микита паразит
ціле село заразить —
всі зійшли ся на пораду,
щоб з тим ділом щось зробити
і Микиті за сю зраду
чимось конче заплатити.
Жінка Хруня, Катерина,
не поможе, шкода й муки;
не помогла вже „урина” —
то поможуть невно буки.

Раз гнидяне йшли із міста
— а було їх коло двіста —
й говорячи про Микиту,
що все палку мав залиту —
ненадійно на дорозі,
наче свинку у барлозі,
здібали Микиту Хруня,
гнидівського калакуня.

„Гейже, хлопи! — хтось там крикиув, —
Хрунь і нині мабуть ликиув!
Треб’му дати закусити
й на своє „перехрестити!..”
Не прогомонів ще крик,

а Хрунь стогне вже мов бик...
Дивить ся, як по тверезу
де-хто лїзе на березу,
а за чим — він добре знає,
тож всіх просить і благає:
Гей сусіди, гей кумове,
приятелі і панове!
простіть мені сю провину,
а я чесним вже і згину!..”

Та не раз він так трусив ся,
не раз плакав і просив ся
і лягаючи на лаву
все обіцював поправу;
вилизавшись — мов мара
таки пхав ся до двора.

Не помогли ані просьби,
ані крики, ані грозьби —
люди били, як ніколи!
Хрунь вив з болю мов той исище,
а люд бив та лиш поволи
наслухував, чи жив ще.
Якже дихав — знов з годину
всі лупили як конину.